

Uppföljning avfallsplan 2015–2020

1. Inledning och bakgrund

Södertälje kommun antog 2015-02-02 en avfallsplan för 2015–2020. Syftet med den här bilagan är att följa upp planen samt ge rekommendationer för avfallsplan 2030. Avfallsplanen har under planperioden följts upp årligen till Tekniska nämnden.

Avfallsplan 2015 innehåller sju delområden:

1. Hushållens avfall
2. Matavfall från hushåll och verksamheter
3. Avfall från enskilda avlopp
4. Nedskräpning och dumpning
5. Nöjda medborgare
6. Nedlagda deponier
7. Bygg- och rivningsavfall

2. Utvärdering

I utvärderingen görs en bedömning om måluppfyllelse på en tregradig skala.

1. Ja, målet är uppfyllt 2. Delvis uppfyllt 3. Nej, målet är inte uppfyllt

Mål 1: Hushållens avfall

Mål	Måluppfyllelse	Kommentar
Delmål: 1.1 Öka återbruket av grovavfall så att mängden minskar från 133 kg/person och år 2012 till 90 kg/person och år 2020	Nej	Inget systematiskt utvecklingsarbete har genomförts under planperioden. En del aktiviteter har genomförts men i begränsad skala.
Delmål: 1.2 Restpåsen ska minska från 166 kg/person och år 2012 till 100 kg/person och år 2020	Delvis	Det finns ett systematiskt arbete med utbyggnad av fastighetsnära insamling av tidningar och förpackningar. Både för hushåll och för alla kommunala verksamheter.
Delmål: 1.3 Mängden farligt avfall i restpåsen ska minska från 1,5 kg/person och år 2012 till 0,1 kg/person och år 2020	Delvis	Inget systematiskt utvecklingsarbete har genomförts under planperioden. En del aktiviteter har genomförts men i begränsad skala.

Mål 2: Matavfall

Mål	Målopfyllelse	Kommentar
Delmål: 2.1 Mängden matavfall från hushåll och verksamheter ska minska varje år	Nej	Inget systematiskt utvecklingsarbete har genomförts mot hushållen under planperioden. En del aktiviteter har genomförts men i begränsad skala. Kostenheten på Södertälje kommun har under hela planperioden jobbat strukturerat med förbättringar.
Delmål: 2.2 I påsen för matavfall ska rättsorterings-graden öka från 85 procent 2011 till minst 95 procent år 2020 inklusive emballage	Nej	Inget systematiskt utvecklingsarbete har genomförts under planperioden. En del aktiviteter har genomförts men i begränsad skala. Plockanalyser på hushållens matavfall har genomförts årligen.
Delmål: 2.3 År 2020 ska minst 50 procent av allt matavfall i kommunen återvinnas så att energi och näringsämnen tas tillvara på så sätt att giffri miljö främjas	Delvis	Det har funnits ett utvecklingsarbete under planperioden men med begränsad struktur på genomförande och uppföljning. Kostenheten har drivit ett systematiskt utvecklingsarbete under hela planperioden.

Mål 3: Avfall från enskilda avlopp

Mål	Målopfyllelse	Kommentar
Delmål: 3.1 År 2020 ska andelen slutna tankar, som behandlas lokalt och återförs till jordbruksmark, vara minst 20 procent	Nej	Inget systematiskt utvecklingsarbete har genomförts under planperioden. En del aktiviteter har genomförts men i begränsad skala.

Mål 4: Nedskräpning och dumpning

Mål	Målopfyllelse	Kommentar
Delmål: 4.1 Nedskräpning ska minska från 9 föremål/10 m ² 2013 till högst 5 föremål/10 m ² 2020	Delvis	Kommunkoncernen arbetar aktivt med att förebygga nedskräpning och har en strategi med handlingsplan och ett förbättringsarbete som utvecklas kontinuerligt. Sedan 2010 har det genomförts skräpmätningar i stadskärnan. 2010 var det 13,8 skräp/10 m ² och 2019 var det 6,02 skräp/10 m ² . Förbättringar kan härledas till kvalitetsförbättringar inom kommunens renhållning. Det finns inga direkta belägg för att beteendet kring nedskräpning har förändrats i någon större utsträckning
Delmål: 4.2 Dumpning ska minska från 100 st./år 2012 till högst 20 st./år 2020	Nej	Kommunkoncernen har en handlingsplan och ett arbete som utvecklas. Det finns inga kvantitativa uppföljningstal som går att följa upp. Problemet är fortfarande betydande och har stor inverkan på Södertälje som kommun.

Mål 5: Nöjda medborgare

Mål	Måluppfyllelse	Kommentar
Delmål: 5.1 Medborgarna ska vara nöjda med renhållningen och sophämtningen 2020. Betygsindex ska vara högre än 65 i Statistiska centralbyråns, SCB:s, medborgarundersökning	Nej	Södertäljes betygsindex har ej höjts under planperioden. För både 2015 och 2019 var betygsindex 60. För 2017 var indexet 58. Indexet blandar sophämtning och renhållning och är av den anledningen inget tydligt måttetal. Indexet ger dock en jämförelse mot andra kommuner och rikssnittet för 2019 var 65.

Mål 6: Nedlagda deponier

Mål	Måluppfyllelse	Kommentar
Delmål: 6.1 Senast 2020 ska samtliga deponier med riskklass 1 och 2, där kommunen är huvudman, ha ett framtaget åtgärdsprogram	Ja	Arbetet är genomfört och kommer fortsätta under perioden fram till 2030. Se bilaga 4 – Nedlagda deponier

Mål 7: Bygg- och rivningsavfall

Mål	Måluppfyllelse	Kommentar
Delmål: 7.1 Senast 2020 ska minst 70 viktprocent av icke farligt bygg- och rivningsavfall återanvändas eller återvinnas	Nej	Under planperioden har inget målinriktat och samordnat arbete genomförts att öka återvinningen och återanvändningen av bygg- och rivningsavfall. En del aktiviteter har genomförts men i begränsad skala.

3. Rekommendationer

Syftet med avfallsplanen 2015–2020 var att utveckla kommunen i riktning mot ett hållbart samhälle. Miljöpåverkan från insamling och behandling av avfall ska minska. Södertälje ska bli en renare och snyggare kommun där medborgarna är nöjda med renhållning och sophämtning.

Viktiga lärdomar att ta med in i det fortsatta arbetet är:

1. Ansvar för genomförande av åtgärdsaktiviteter behöver vara tydligt.
2. Alla åtgärdsaktiviteter behöver ha en tydlig finansiering.
3. Uppföljningsarbetet behöver utvecklas. Avfallsplanen 2015–2020 har följts upp och redovisats till teknisk nämnd men det behöver finnas en förväntan och en tydligare kravställning. Nyckeltal är bra om de kan utvecklas men de fångar sällan upp komplexiteten i frågorna. Den kanske viktigaste frågan att följa upp är om det finns ett systematiskt förbättringsarbete och hur det arbetet ser ut.
4. Förbättringsarbetet är en process och den behöver underhållas och hållas vid liv.
5. Avfallsplanens bredd medför att många olika aktörer behöver involveras i insatser, både direkt och indirekt, för att nå uppsatta mål. Samverkan är en nyckelfaktor för att nå goda resultat.